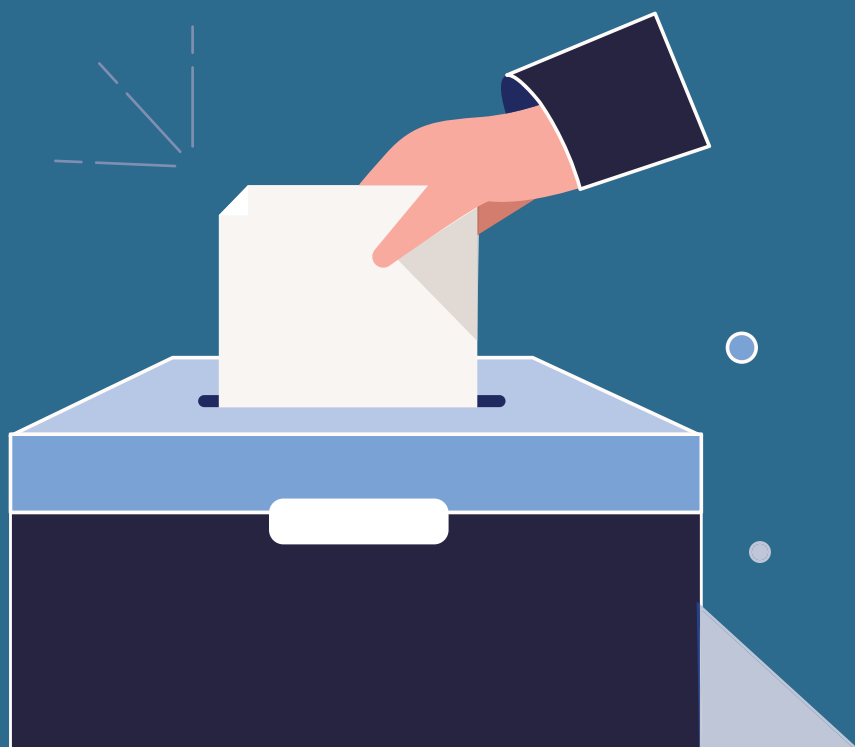

VODIČ ZA BIRAČE

REPUBLIČKO IZBORNO POVJERENSTVO, 2023.

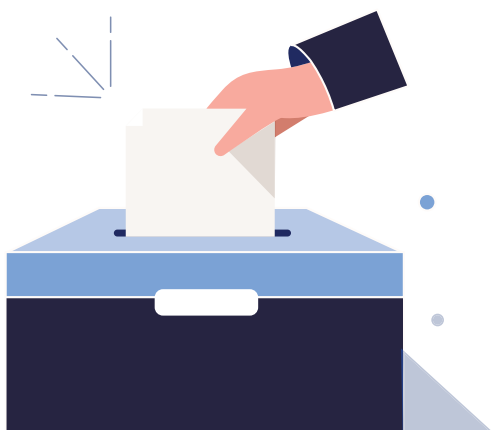
POŠTOVANI BIRAČI,

Glasovanjem na izborima i zaokruživanjem rednog broja ispred naziva jedne izborne liste na glasačkom listiću, vi sudjelujete u izboru **250 narodnih zastupnika Narodne skupštine**, koji će, u Vaše i u ime svih građana Republike Srbije, donositi zakone i druge akte, birati Vladu i druge dužnosnike i provoditi kontrolu Vlade i drugih državnih tijela.

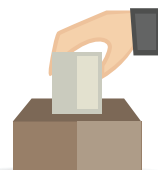
Birači u 66 općina/gradova birat će i **vijećnike skupština općina/gradova**, koji će donositi propise u svezi uređenja javnih poslova za ostvarivanje općih interesa lokalne samouprave.

Kandidate za narodne zastupnike i vijećnike predlažu političke stranke, koalicije političkih stranaka i skupine građana.

Izborne liste kandidata za narodne zastupnike i vijećnike možete vidjeti na web-prezentaciji [Republičkog izbornog povjerenstva](#).

MOŽETE LI GLASOVATI?

Na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine i vijećnike skupština općina/gradova možete glasovati:

- ako ste državljanin/državljanica Republike Srbije;
- ako ste navršili 18 godina života;
- ako nad Vama nije produljena roditeljska skrb, odnosno niste potpuno lišeni poslovne sposobnosti.

VAŽNO: *Ako ste interno raseljena osoba s prebivalištem na teritoriju Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, a imate boravište u središnjoj Srbiji, odnosno Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, možete glasovati samo na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine.*

KAKO PROVJERITI JESTE LI UPISANI U POPIS BIRAČA?

Kako biste mogli glasovati na izborima, morate biti upisani u popis birača i imati važeću osobnu iskaznicu ili putovnicu.

Provjerite jeste li upisani u popis birača:

- odlaskom u svoju općinsku/gradsku upravu;
- upitom na web-prezentaciji [Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave](#);

- upitom na [Portalu eUprava](#), ako ste registrirani korisnik Portala eUprava i imate mobilnu aplikaciju ConsentID ili kvalificirani elektronički certifikat.

Ukoliko niste upisani u popis birača ili su u njemu nepravilno upisani Vaši podaci, zahtjev za upis/promjenu podataka u popisu birača možete podnijeti općinskoj/gradskoj upravi u mjestu Vašega prebivališta ili na [Portalu eUprava](#).

Ako ste interno raseljena osoba, zahtjev za upis/promjenu podataka u popisu birača možete podnijeti općinskoj/gradskoj upravi u mjestu Vašega boravišta ili putem [Portala eUprava](#).

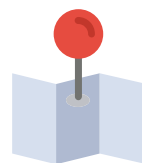
Ukoliko ste birač - pripadnik nacionalne manjine imate pravo podnijeti zahtjev Vašoj općinskoj/gradskoj upravi ili na [Portalu eUprava](#) za upis Vašeg imena i prezimena u popis birača, pored srpskog jezika i ćirilčnog pisma i na jeziku i pismu Vaše nacionalne manjine.

Na ovaj način **zahtjev za upis/promjenu** podataka u popisu birača možete podnijeti do zaključivanja popisa birača, odnosno najkasnije **1. prosinca 2023. godine**.

VAŽNO: U razdoblju **od 2. do 13. prosinca 2023. godine** zahtjev za upis/promjenu podataka u popisu birača podnosite Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, preko Vaše općinske/gradske uprave ili izravno, ili putem Portala eUprava, ako ste registrirani korisnik Portala eUprava i imate mobilnu aplikaciju ConsentID ili kvalificirani elektronički certifikat.

GDJE MOŽETE GLASOVATI?

Na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine glasujete na biračkom mjestu na kojem ste upisani u izvadak iz popisa birača.

Možete glasovati na biračkom mjestu:

- na kojem ste upisani u izvadak iz **popisa** birača prema Vašem prebivalištu (**adresi iz osobne iskaznice**);
- na kojem ste upisani u izvadak iz popisa birača prema Vašem boravištu (**izabrano mjesto glasovanja**).

Ako želite glasovati u mjestu u kojem ćete boraviti na dan glasovanja (npr. birači koji zbog studiranja borave u mjestu koje nije njihovo mjesto prebivališta, birači koji obavljaju sezonske poslove izvan mjesta prebivališta, birači koji su korisnici usluga domskog smještaja odraslih i starijih i dr.), **nužno je podnijeti zahtjev** za upis u popis birača podatka da ćete na predstojećim izborima glasovati prema mjestu svojega boravišta u zemlji (izabrano mjesto glasovanja) **najkasnije 25. studenog 2023. godine**, općinskoj/gradskoj upravi u mjestu u kojem ćete boraviti.

Na izborima za vijećnike skupštine općine/grada glasujete na biračkom mjestu na kojemu ste upisani u izvadak iz popisa birača prema Vašem prebivalištu (adresi iz osobne iskaznice).

VAŽNO: Ne postoji mogućnost istodobnog upisa birača u popis birača prema mjestu prebivališta i prema izabranom mjestu glasovanja, ali se može dogoditi da birač bude upisan pod različitim rednim brojem u izvratku iz popisa birača za parlamentarne izbore i u izvratku iz popisa birača za lokalne izbore. Zbog uporabe spreja za obilježavanje kažiprsta desne ruke birača, kao znaka da je glasovao, birač koji je glasovao na parlamentarnim izborima prema izabranom mjestu glasovanja neće moći glasovati na lokalnim izborima prema mjestu svojega prebivališta, odnosno ne postoji mogućnost glasovanja istog birača na dva biračka mjesta.

KADA I GDJE GLASUJETE?

Možete glasovati samo na dan izbora, **17. prosinca 2023. godine.**

Glasujete na **biračkom mjestu** na kojemu ste upisani u izvadak iz popisa birača.

Biračka mjesta otvaraju se u 7.00 sati, a zatvaraju se u 20.00 sati. Možete glasovati u bilo kojem trenutku u ovom vremenskom razdoblju.

Ukoliko se zateknete na biračkom mjestu prilikom zatvaranja biračkog mjesta ili neposredno ispred, omogućit će Vam se glasovanje.

KOJI DOKUMENT TREBATE PONIJETI KAKO BISTE MOGLI GLASOVATI?

Kako biste glasovali morate dokazati svoj identitet. Identitet se dokazuje:

- važećom osobnom iskaznicom ili
- putovnicom.

VAŽNO: *Ukoliko je rok važenja Vaše osobne iskaznice ili putovnice istekao, sa sobom, pored osobne iskaznice ili putovnice, ponesite i potvrdu da ste Ministarstvu unutarnjih poslova podnijeli zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice ili putovnice.*

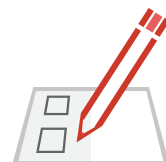
U slučaju kada imate **drugo prezime u odnosu na ono koje je upisano u izvatku iz popisa birača**, birački odbor će Vam omogućiti glasovanje ako se temeljem slike i JMKG u dokumentu kojim dokazujete identitet, može utvrditi da ste Vi osoba koja je upisana u izvadak iz popisa birača.

Ukoliko se nalazite na odsluženju vojnog roka, na vojnoj vježbi ili na školovanju u jedinicama ili ustanovama Vojske Srbije, svoj identitet možete dokazati i **vojnomo iskaznicom**.

Prilikom utvrđivanja identiteta na biračkom mjestu, poželjno je, ali nije obvezatno, predati i **poziv za glasovanje** koji Vam je trebao biti dostavljen najkasnije pet dana prije izbora. U slučaju ako Vam poziv za glasovanje nije dostavljen, odnosno nije vam poznat broj i adresa biračkog mjesta, možete upitom na web-prezentaciji [Mini-](#)

[starstva državne uprave i lokalne samouprave](#) provjeriti na kojem biračkom mjestu glasujete.

ŠTO SE DOGAĐA KADA ODETE NA GLASOVANJE?

Kada na dan izbora dođete na svoje biračko mjesto, članovi biračkog odbora:

- **provjerit će Vam kažiprst desne ruke** UV svjetiljkom, kako bi utvrdili jeste li već glasovali;
- **utvrdit će Vaš identitet**, provjerom podataka iz Vaše osobne iskaznice ili putovnice (poželjno je ali nije obvezatno predati i poziv za glasovanje koji vam je trebao biti dostavljen najkasnije pet dana prije izbora);
- **pronaći će Vas u izvatku iz popisa birača** i zaokružiti će redni broj ispred Vašeg imena;
- **zatražit će Vaš potpis** u izvatku iz popisa birača;
- **obilježiti će Vam kažiprst desne ruke sprejom**;
- predat će Vam glasački listić;
- podučiti će Vas o načinu glasovanja i uputiti će Vas k mjestu predviđenom za glasovanje.

NA KOJI NAČIN GLASUJETE?

Kada pristupite mjestu predviđenom za glasovanje, potrebno je upoznati se sa sadržajem glasačkog listića koji Vam je uručen. Glasajući listić sadrži popis svih izbornih lista koje sudjeluju na izborima. Glasujete tako šta zaokružujete redni broj ispred naziva jedne izborne liste za koju želite glasovati.

Glasujete osobno iza zastora koji omogućuje tajnost glasovanja.

Kada zaokružite redni broj ispred naziva jedne izborne liste, glasački listić trebate presaviti i ubaciti ga u glasačku kutiju.

VAŽNO: *Ukoliko prilikom obilježavanja glasačkog listića pogriješite, ne brinite. Svaki glasački listić koji je popunjen tako da se sa sigurnošću može zaključiti za koga je birač glasovao je važeći.*

MOŽETE LI GLASOVATI UZ POMOĆ POMAGAČA?

Birač koji uslijed nepismenosti, slabovidnosti, invaliditeta ili nekog drugog razloga nije u stanju sam popuniti glasački listić, ima pravo na biračko mjesto povesti **pomagača** koji će umjesto njega popuniti glasački listić onako kako mu birač odredi.

Pravo glasovanja uz pomoć pomagača ima i birač koji uslijed teške bolesti, starosti ili invaliditeta nije u mogućnosti glasovati na biračkom mjestu.

Podrobne informacije o glasovanju birača koji su osobe s invaliditetom sadržane su u Vodiču za glasovanje birača koji su osobe s invaliditetom na izborima 17. prosinca 2023. godine.

MOŽETE LI GLASOVATI IZVAN BIRAČKOG MJESTA?

Ukoliko niste u mogućnosti glasovati na biračkom mjestu uslijed teške bolesti, starosti ili invaliditeta, potrebno je **o tome izvijestiti lokalno izborno povjerenstvo najranije 14. prosinca a najkasnije 17. prosinca do 11.00 sati, odnosno birački odbor na dan glasovanja najkasnije do 11.00 sati.**

Glasovanje izvan biračkog mjesta podrazumijeva dolazak tri člana biračkog odbora kod Vas, koji će:

- utvrditi Vaš identitet;
- pomoću UV svjetiljke provjeriti jeste li već glasovali;
- predati Vam potvrdu o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta koju trebate potpisati i predati članovima biračkog odbora;
- obilježiti Vaš prst sprejom i predati Vam: glasački listić, zbirnu izbornu listu i posebnu oмотnicu u koju ćete, nakon šta glasujete, staviti popunjen glasački listić;
- upoznati Vas s načinom glasovanja.

Nakon šta članovi biračkog odbora napuste prostoriju u kojoj ćete glasovati, Vi ćete:

- glasovati, sami ili uz pomoć pomagača;

- presaviti glasački listić i ubaciti ga u posebnu omotnicu, koju ćete zatvoriti.

Nakon šta glasujete, članovi biračkog odbora će se vratiti u prostoriju u kojoj ste glasovali i:

- zapečatit će posebnu omotnicu u kojoj se nalazi glasački listić;
- posebnu omotnicu u kojoj se nalazi glasački listić i potpisanu potvrdu o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta stavit će u službenu omotnicu.

PODSJETNIK ZA GLASOVANJE

- Provjerite jeste li upisani u popis birača odlaskom u svoju općinsku/gradsku upravu, upitom na web-prezentaciji [Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave](#) ili na [Portal eUprava](#);
- Podnesite zahtjev za upis u popis birača ili promjenu/ispravak osobnih podataka Vašoj općinskoj/gradskoj upravi ili na [Portal eUprava, ukoliko za to postoji potreba](#);
- Podnesite zahtjev Vašoj općinskoj/gradskoj upravi ili na [Portal eUprava](#) za upis imena i prezimena na jeziku i pismu Vaše nacionalne manjine, ukoliko želite;
- Podnesite zahtjev općinskoj/gradskoj upravi na čijem teritoriju želite glasovati za upis podatka u popis birača da ćete na predstojećim izborima glasovati prema mjestu svojega boravišta u zemlji (**izabrano mjesto glasovanja**), ako želite glasovati u mjestu u kojem ćete boraviti na dan glasovanja;

- Provjerite na kojem biračkom mjestu glasujete, odnosno gdje ste upisani u izvadak iz popisa birača upitom na web-prezentaciji [Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave](#), ukoliko Vam poziv za glasovanje nije dostavljen;
- Provjerite imate li važeću osobnu iskaznicu ili putovnicu;
- Možete glasovati i bez poziva za glasovanje koji bi Vam trebao biti dostavljen pet dana prije izbora;
- Isplanirajte dolazak na biračko mjesto na dan izbora;
- Informirajte se kod članova biračkog odbora o načinu glasovanja, ako imate bilo kakvu dvojbu;
- Povedite pomagača na biračko mjesto ukoliko niste u mogućnosti samostalno glasovati;
- Prijavite se pravodobno ako želite glasovati kod kuće, ukoliko niste u mogućnosti doći na biračko mjesto uslijed teške bolesti, starosti ili invaliditeta.

REPUBLIČKO IZBORNO POVJERENSTVO

Kralja Milana 14, 11000 Beograd, Srbija
T: 011/3026-000, 011/3026-100, 011/3026-200
E: rik@parlament.rs, izbori@parlament.rs
www.rik.parlament.gov.rs

Instagram
riksrbije

YouTube
Republičko izborno povjerenstvo

